

Olvasólecke

Kurzus címe: Büntetőjog különös rész I. (előadás és gyakorlat)

Oktatók: Prof. Dr. Karsai Krisztina, Dr. Molnár Erzsébet, Dr. Gál Andor

Hallgassa meg „A szexuális önrendelkezés elleni bűncselekmények” c. hanganyaggal ellátott prezentációt!

Olvasólecke olvasási ideje: 3 perc

Olvasóleckéhez kapcsolódó videólecke ideje: 31:16

Lényeges fogalmak

- szexuális cselekmény
- szeméremsértő cselekmény
- szexuális önrendelkezés
- akaratnyilvánításra képtelen személy
- védekezésre képtelen személy
- magánindítvány
- eszköz- és célcselekmény

Joggyakorlat elhatárolási kérdésekhez

1/2017. Büntető jogegységi határozat

a 2/2016. Büntető jogegységi határozat hatályon kívül helyezéséről

BH2019. 96.

A szexuális kényszerítés büntette a közösülésre vagy más, a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas vagy arra irányuló súlyosan szeméremsértő cselekmény, amelynek elkövetési magatartása a kényszerítés, ám ennek megvalósítása - eltérően a szexuális erőszak büntettétől - nem élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel, hanem bármely olyan súlyos hátrány kilátásba helyezésével megtörténhet, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen, tehát e bűncselekmény megvalósulása szempontjából a Btk. értelmező rendelkezése szerinti fenyegetés fogalom az irányadó.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött sértettnek szeméremsértő cselekményre rábírásához azzal fenyegetése, hogy édesanyját börtönbe csukják, illetve egy korábbi alkalommal kikényszerített szeméremsértő aktusáról készített fényképfelvételt nyilvánosságra hoznak, olyan szexuális zsarolás, amely a szexuális kényszerítés szempontjából tényállásszerű magatartás [2012. évi C. tv. 196. § (1) bek., (2) bek. a) pont, 459. § (1) bek. 7. pont].

BH2018. 240.

I. Szexuális kényszerítés büntetést valósítja meg az a terhelt, aki a bezárt ajtajú járműben utasként egyedül tartózkodó sértett nőt akarata ellenére, derekánál fogva magához húzva megkísérli megcsókolni, haját simogatja, majd - tiltakozása ellenére - mellét simogatja, majd nadrágjába belenyúl [2012. évi C. tv. 196. § (1) bek.].

II. A szexuális kényszerítés ebben az esetben fenyegetéssel valósul meg, mert - a számára ismeretlen helyen tartózkodó, mástól segítségre nem számítható, így a férfi buszvezetővel szemben kiszolgáltatott helyzetben lévő - sértettben a terhelt kitaróan tolakodó, majd támadó jellegű, az intim szférájába avatkozó magatartás alkalmas komoly félelem keltésére [2012. évi C. tv. 459. § (1) bek. 4. pont, 7. pont, 27. pont].

BH2020. 128.

Társtettése a szexuális erőszak büntetének, akinek jelenlétében társa a sértettel erőszakkal közösül, majd ezt követően az elfutni próbáló sértett menekülését megakadályozza, a sértettet elkapja, társához visszarángatja és kezeit lefogva védekezését lehetetlenné teszi azért, hogy társa a sértettel - annak tiltakozása ellenére - ismét közösüljön [2012. évi C. tv. 13. § (3) bek., 197. § (1) bek. a) pont].

BH2020. 95.

A tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális cselekmény nem szexuális visszaélésnek vagy szeméremsértésnek, hanem szexuális erőszaknak minősül [2012. évi C. tv. 197. § (2) bek., 198. § (1) bek., 205. § (2) bek.].

Gyakorló kérdések

1. Milyen tartalmi elemei vannak a szexuális önrendelkezéshez való jognak?
2. Hány alapesete különböztethető meg a szexuális erőszaknak?
3. Hogyan határolható el egymástól a szexuális kényszerítés és a szexuális erőszak első alapesete?
4. Mely fogalmi ismérvek alapján lehet a szexuális cselekmény és a szeméremsértő cselekmény között differenciálni?
5. Milyen elkövetési móddal valósulhat meg a szexuális kényszerítés?
6. Hogyan alakul a magánindítványhoz kötöttség a szexuális önrendelkezést sértő tényállások esetében?
7. Jellemezze a szexuális erőszak és a személyi szabadság megsértése egység-halmazati kérdéseit!
8. Mit értünk a szexuális célzattal kifejtett bűncselekményeket érintően akaratnyilvánításra képtelen személy alatt?
9. Mi a lényegi különbség a szexuális erőszak és a szexuális visszaélés között?
10. Hogyan határolható el az emberölés megfelelő alakzatától a szexuális erőszak?

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: „Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai”

Ajánlott irodalom

SZOMORA Zsolt: A szexuális önrendelkezés büntetőjogi védelme. Fundamentum, 2017/3-4. 61-65.

SZOMORA Zsolt: Új tényállásszerkezetek és dogmatikai kategóriák az új. Btk. XVIII-XXI. fejezeteiben. Jogtudományi Közlöny 2015/9. 405-414.

SZOMORA Zsolt: Megjegyzések az új Büntető Törvénykönyv nemi bűncselekményekről szóló XIX. Fejezetéhez. Magyar Jog, 2013/11. 649-657.

SZOMORA Zsolt: A nemi bűncselekmények alapkérdései. Rejtjel, Budapest, 2009.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.